

Kvismarskådare prisade

Under Bivråkens dag den 31 augusti 2008 delades priserna "Årets fågelskådare" och "Silvertärnan" ut av Sveriges Ornitologiska Förening och Swarovski. Båda dessa utmärkelser gick i år till skådare som har en del av sitt skådarhjärta i Kvismaren, nämligen Albin Lundkvist och Gittan Matsson. Priset bestod av varsin Swarovski tubbkikare. Det är inte första gången som kvismarskådare får dessa fina utmärkelser som funnits i 15 år. 1999 gick "Årets fågelskådare" till Martin Stervander och 2006 till Andreas Tranderyd. 2001 tilldelades "Silvertärnan" Annika Lorin som tidigare jobbat som stationschef på Kvismare fågelstation.

"Årets fågelskådare" ges varje år till en ung, lovande skådare mellan 15 och 25 år. Pristagaren ska ha utmärkt sig positivt, fungerat som föredöme för andra ungdomar och ha gjort sig känd som en engagerad och intresserad ornitolog med inriktning på framför allt fågel-skydd. Erfarenheter av forskning, t ex arbete med ringmärkning, samt kunskapsspridning om fåglar är ett plus i sammanhanget. Albin har verkligen förtjänat priset och motiveringen lyfter fram att han delvis ansvarar för Närkes Ornitologiska Förenings ungdomsgrupp. Han är dessutom en mycket kunnig fågelskådare som gärna delar med sig av sina kunskaper i studiecirkel och lägerverksamhet som han leder.

"Silvertärnan" delas ut till en engagerad kvinnlig ornitolog som är en god förebild och inspirationskälla för andra fågelskådande kvinnor och har varit aktiv inom en regionalförening, fågelklubb eller någon av SOF:s olika verksamhetsgrenar. Gittan Matsson bor i Falun och motiveringen löd att hon har varit mycket aktiv som ringmärkare såväl i hemmamarkerna som på fågelstationerna Ottenby, Kvismaren och Eggegrund. Hon har också varit handledare för lärare och är en stor förebild och entusiast för alla skådare i Dalarna med omnejd.

Dessa priser är bland de finaste utmärkelser man kan få som fågelskådare. Att hela fem pristagare av totalt 24 finns återfinns bland Kvismare fågelstations ringmärkare och assistenter visar att Kvismaren är en av Sveriges bästa drivbänkar för framtidens fågelskådare!

Albin skådar i Falsterbo. Foto: Rune Lundkvist.

Presentation av "Årets fågelskådare 2008".

Namn: Albin Lundkvist.

Ålder: 18 år.

Bor: Örebro.

Studerar: Pluggar naturvetenskap, sista året på gymnasiet Rudbecksskolan.

Bästa skådarlokal: Har haft flest trevliga upplevelser i Kvismaren, men gillar även Östersjö-öar, t ex Eggegrund på hösten.

Favoritfågel: Alla vadare är roliga att skåda.

Hur började du skåda fågel: Ett tidigt naturintresse som med hjälp av pappas uråldriga kikare och fågelbok långsamt utvecklades till en skarp inriktning på just fåglar. Efter att jag började åka ut till Oset för att läras upp av de gamla rävarna har intresset bara accelererat.

Skådar oftast tillsammans med: Det blir en hel del turer med bland andra Ola Erlandsson och Andreas Tranderyd.

Vilken typ av skådare är du: Till en början var jag mest ute efter trevliga upplevelser och då spelade inte krysset så stor roll. Men sedan

Prisutdelning på Bivråkens dag i Falsterbo. Foto: P-G Bentz / Sturnus.

några år så har jag blivit mer och mer artjägare. Jag räknar numera arter på alla möjliga sorters listor som Kvismarårslistan, månadslistor m m. Det är ett sätt att motivera mig att åka ut och skåda även fast det ibland blir lite stressigt. Jag ägnar mig åt nyttig skådning också, såsom ringmärkning på olika lokaler och inventering i fjällen.

Vilken typ av skådning är roligast: De få gånger jag ägnat mig åt sträckskådning har jag tyckt att det varit väldigt spännande. Om man är på en bra sträcklokal och har turen att pricka in dagar med mycket sträck så kan precis vad som helst dyka upp när som helst. Sådant tycker jag är kul, när man liksom har en förväntan om att något oväntat snart kan svischa förbi.

Vilken årstid gillar du bäst för skådning: För det mesta kul att skåda oavsett årstid, men jag gillar bäst då det händer mycket och då rariteter kan dyka upp i varje buske. Maj är nog den mest spännande månaden för mig.

Vad är din roligaste fågelupplevelse: Det finns många fina upplevelser att välja bland men jag

värdesätter det oväntade högst. Då får man en helt annan glädje och tillfredsställelse i kroppen. Sydnäktergal som vi fångade i november i fjol på Eggegrund är ett sådant exempel. Det var inte alls vad man kunde vänta sig så sent på hösten, och när vi dessutom knappt haft något alls under dagarna innan.

Hur ofta är du ute och skådar: Försöker komma ut åtminstone varje helg, oftast blir det nog 2–3 gånger i veckan under skolveckor. Självklart mer under lov.

Hur många arter har du i Sverige: 296.

Vilken anknytning har du till Kvismaren: Tre somrar i rad har jag jobbat som ringmärkarassistent och självklart blir det mer sådant i framtiden! Känslan att vara bosatt där och gå upp mitt i natten för att ringmärka är svårslaget!

Hur tror du Kvismare fågelstation fungerar om tio år: Det fungerar nog utmärkt! Säkert så kommer flera från vår ungdomsgrupp i Örebro att ha fastnat för verksamheten och se till att stationsarbetet flyter på! Så visst finns det en framtid.

Gittan på besök i Ottenby. Foto: Stina Andersson.

Presentation av ”**Silvertärnan 2008**”.

Namn: Gittan Matsson.

Ålder: 50 år.

Bor: Falun.

Jobbar: Miljösamordnare för skolorna i Falun.

Bästa skådarlokal: Isvaksspaning i april vid Masugnen i Falun är alltid spännande. Andra skådarplatser som ligger mig varmt om hjärtat är Seby läge och Schäferiängarna, Öland.

Favoritfågel: Tofsmes är klar etta och kajan ligger inte långt därefter.

Hur började du skåda fågel: Jag har alltid intresserat mig för djur och natur. Dörren till fågelskådning öppnades nyårsafton 1974 då Grängesornitologerna behövde tjejer på nyårsfesten. Sen var jag fast och vi var fyra tjejer som cyklade ut och skådade varje ledig stund. Fåglar blev en livsstil och vi ungdomar for runt och skådade i Ford transitbussar till Kvismaren, Öland, Skåne och även utomlands.

Skådar oftast tillsammans med: Ofta blir det ensamma turer när det finns tid och möjlighet. Under ringmärkarsäsongen har jag några skådarvänner som alltid dyker upp. Johannes Granström, tio år, är nog den pålitligaste av alla!

Vilken typ av skådare är du: Njuter av att gå ensam i skogen. Naturvårdar gärna genom örnutfodring och ringmärkning men gillar också socialskådning som artrally och årskrysstävlingar.

Vilken typ av skådning är roligast: Eftersom jag inte hör några fåglar gillar jag bäst att skåda över öppna ytor med god sikt som Rysjön, vadarstränder eller havet. Det är ju alltid extra spänning att se en ny art. Jag drömmer alltid om att själv hitta en riktig raritet – något jag har kvar.

Vilken årstid gillar du bäst för skådning: Mars–maj. Jag älskar vårfåglarnas ankomst!

Vad är din roligaste fågelupplevelse: Jag har haft en trädgårdssångarvän som fångats i nätet fem år i rad i Kyrkby tjärn. Hur kunde hon hitta tillbaka år efter år efter en vinter i mellersta Afrika? Tyvärr har jag inte fångat henne sedan 2006.

Hur ofta är du ute och skådar: Några turer varje vecka. Vår och höst är det betydligt intensivare. Kikaren är alltid med!

Hur många arter har du i Sverige: 337, men efter att denna artikel gått i tryck hoppas jag på 338. Jag ska nämligen till Stockholm på jobb och har redan bokat in en sväng till den gulbrynade sparven på Järvafältet.

Vilken anknytning har du till Kvismaren: Sedan 1974 har jag varit där och skådat årligen. Första gången jag jobbade som ringmärkarassistent var 1978, därefter var det ett långt uppehåll fram till ringmärkarkurs 2001 som Martin Stervander höll. Därefter har jag jobbat varje år på stationen. Sedan några år ingår jag också i FKF-styrelsen.

Hur tror du Kvismare fågelstation fungerar om tio år: Jag tror att fågelstationen då ingår i flera större projekt både vad gäller miljövard och forskning. Mycket aktiviteter! Ekoturism blomstrar runt Ängfallet eftersom folk vill ha upplevelser utöver det vanliga. Vad gäller Ängfallet så har det till slut byggts en dörr och veranda på baksidan där man kan sitta och äta kvällsmat i solnedgången...